

ПРИПОМНЕТЕ СИ УРОКА ОТ МИНАЛИ ЧАС:

I. Преизказни форми

С преизказните форми се предават чужди думи и става ясно, че говорещото лице не е свидетел на действието. Така авторът на изказването може да покаже дори че не е съгласен с това изказване:

Свидетелски форми	Преизказни форми (несвидетелски)
Мария: Днес бях в университета.	Мария днес била в университета.
Мария: Ти помогна на Петя.	Аз съм помогнал на Петя.
Мария: Цяла сутрин грееше слънце.	Цяла сутрин греело слънце.

Образуване на преизказните форми

Преизказните форми за сегашно и минало несвършено време се образуват от минало несвършено деятелно причастие и глагола **съм**, който отпада от формата за трето лице. Формите за минало свършено време се образуват съответно от минало свършено деятелно причастие.

Глаголите от трето спрежение и някои глаголи от второ спрежение имат еднакви форми за минало свършено време и минало несвършено време и съответно за минало свършено деятелно причастие и минало несвършено деятелно причастие.

Сегашно време: <i>аз уча</i>	<i>аз съм учел ти си учел той учел</i>	<i>ние сме учили вие сте учили те учили</i>
Минало несвършено време: <i>аз учех</i>		
Минало свършено време: <i>аз учих</i>	<i>аз съм учил ти си учил той учил</i>	<i>ние сме учили вие сте учили те учили</i>

Упражнение

Образувайте преизказни форми по образца:

Петър: Мая **идва** от магазина. →
Петър казва, че Мая **идвала** от магазина.

Петър: Мая **дойде** от магазина. →
Петър казва, че Мая **дошла** от магазина.

1. Елена: Сестра ми пие кафе с мляко.
2. Елена: Сестра ми преди изобщо не пиеше кафе.
3. Елена: Вчера ходих на гости на сестра ми.
4. Мари и Морис: Миналата година ние всеки ден говорехме български език.
5. Мари и Морис: Сега не говорим български език, а само френски.
6. Децата: Мамо, ние научихме урока.
7. Майката: Сега можете да играете.
8. Приятелката на Сотирис: Сега играем тенис.
9. Сотирис: Вече станахме много добри в тениса.
10. Ваня: Ти ме изненада с този подарък.